

Ауыл шаруашылығы министрі А.С. Сұлтановтың 2026 жылғы 4 қыркүйектегі
Ақмола облысының тұрғындарымен кездесу барысында көтерілген проблемалық мәселелерді шешу жөніндегі
іс-қимыл жоспары

БЕКІТЕМІН
Қазақстан Республикасының
Ауыл шаруашылығы вице-министрі
А.С. СҰЛТАНОВ
2026 жылғы «11» қыркүйек

Халықпен кездесудегі проблемалық мәселелер			
№	Өзекті мәселе	АШМ-дегі жауапты орындаушы	Мәселені шешу мерзімі
1	ЖЖМ-ге, техниканы жөндеу және күтіп ұстау бағаларының артуына байланысты тамыз айының соңында 3 дән егу өңірінен жолданған Продкорпорацияның сатып алу бағалары бойынша ұсынысты қолдауынызды сұраймыз. <i>Анықтама ретінде:</i> 3-класс бұдай – клейковинасы 23-24% болса 115 мың теңге, клейковинасы 25-27% болса 125 мың теңге, клейковинасы 28%-дан жоғары болса 150 мың теңге, 4-класс бұдай – 105 мың теңге. Сондай-ақ, 1 тамыздан бастап заңды	Егіншілік департаменті	Сол жерде түсініктемелер берілді
			Орындалды. Қазіргі уақытта «Азық-түлік келісім шарт корпорациясы» ҰҚ» АҚ (<i>бұдан әрі – Азық-түлік корпорациясы</i>) ішкі және сыртқы нарықтардағы баға конъюнктурасына, сондай-ақ дәнді және майлы дақылдар өндірісінің негізгі экономикалық параметрлеріне кешенді талдау жүргізуде. Бұл жұмыс салалық бірлестіктермен және қауымдастықтармен тығыз өзара іс-қимылда жүзеге асырылуда. Мұндай тәсіл дәнді нарықтың барлық негізгі қатысушыларының ұстанымдарын ескеруге мүмкіндік береді және сатып алу бағаларын қалыптастыру кезіндегі объективтілікті қамтамасыз етеді. Талдау қорытындысы бойынша 2026 жылғы егінге тиісті бағалар белгіленеді. Бағалар туралы ақпарат

<p>тұлғалар үшін электр энергиясының бағасы 35%-ға артты.</p>			<p>Ағдық корпорациясының ҒС.КЗ/ТУ ресми сайтында белгіленген тәртіппен жарияланады.</p> <p>Ағдық корпорациясы елдің азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз етуге, сондай-ақ агроөндірістік кешенінің тұрақты дамуын қолдауға бағытталған жүйелі жұмысын жалғастыруда.</p> <p>Ұсынылған ұсыныстар бата саясатын әрі қарай қалыптастыру кезінде ескеріледі.</p>
<p>2 Ағымдағы жылы облысқа әртүрлі бағдарламалар бойынша 86,5 млрд теңге бөлінді, бірақ қаражат жетпей жатыр. Ағымдағы жылы қосымша қаражат бөлу жоспарланып жатыр ма?</p>	<p>Қаржылық және әкімшілік қамтамасыз ету департаменті</p>	<p>Сол жерде түсініктемелер берілді</p>	<p>Орындалды.</p> <p>Қаржыландыруға қосымша қажеттілікті қамтамасыз ету мәселесі қазіргі уақытта Ауыл шаруашылығы министрілігі Қазақстан Республикасының Қаржы министрілігімен бірлесіп, бюджеттік процесс және қаржыландыру көлемдерін нақтылау шеңберінде пысықталуда. Тиісті шешім қабылданған және қосымша бюджеттік қаражат бөлінген жағдайда, олар белгіленген тәртіппен агроөнеркәсіптік кешенді мемлекеттік қолдау іс-шараларын қаржыландыруға бағытталады.</p> <p>Сонымен қатар, жергілікті бюджет қаражаты жетіспеген жағдайда, қаржыландырумен қамтамасыз етілмеген мақұлданған өтінімдер белгіленген кезек бойынша сақталатынын атап өткен жөн. Қолданыстағы механизмге сәйкес, қосымша қаражат бөлінген кезде қаржыландыру өтінімдердің түсу кезегін ескере отырып жүзеге асырылады.</p>
<p>3 2026 жылдың шілдесінен бастап фитосанитарлық сараптама құны артты және әрбір көлік пен вагон тексерілетінін ескерсек, бұл әсіресе шатын бизнеске соққы береді және бәсекеге қабылділікті</p>	<p>Агроөнеркәсіптік кешендегі мемлекеттік инспекция комитеті</p>	<p>Сол жерде түсініктемелер берілді</p>	<p>Орындалды.</p> <p>2026 жылдың шілдесінен бастап карантиндік фитосанитарлық сараптама жүргізу бойынша қызмет бірлігінің құны көтерілген жоқ. «Фитосанитария» ШЖҚ РМК филиалдары Комитеттің 2025 жылғы 26 желтоқсандағы № 189-н бұйрығымен бекітілген бағалар прейскурантына басшылық етеді.</p>

	<p>төмендетеді. Министрлік логистикалық шығындарды ескере отырып, қызметтер құнын қалыптастырудың қолданыстағы тәсілін қайта қарауға, әсіресе экспорттық жеткізілімдерді жүзеге асыратын шағын және орта бизнес субъектілеріне түсетін жүктемені азайту бөлігінде дайын ба?</p>			<p>Төлемнің жалпы сомасының өзгеруі заңнама талаптарының қолданылуымен байланысты, оған сәйкес әрбір жеке көлік құралымен тасымалданатын өнім дербес партия ретінде қарастырылады және қызметтер әрбір партия бойынша жеке көрсетіледі. Кәсіпорын азық-түлік қауіпсіздігі мен өзін-өзі ақтауға нұқсан келтірмей, экспорттық өнімге фитосанитарлық сараптама тарифтерін төмендету (бірнеше авто/вагонмен көлемді тасымалдаған кезде) бойынша жұмыс істеп жатыр.</p> <p>Негізгі қадамдар:</p> <p>Кәсіпорын мемлекеттік монополия саласында АРКК және ҚР Кәсіпкерлік кодексінің талаптарын орындайды.</p> <p>Филиалдарда нақты еңбек шығындарын анықтау және өзіндік құнын төмендету үшін процестерді хронометраж жасау және талдау жүргізілуде.</p> <p>Есептеулерден кейін тарифтер бойынша жана негізделген ұсыныстар тұрақты бағаларды бекіту үшін бейінді органға және АРКК-ға жіберіледі.</p>
4	<p>СҚО тәжірибесін тарату бағдарламасы аясында мал шаруашылығын қаржыландыруды қолдауыңызды сұраймыз, Игилік пен Береке бойынша емес, себебі СҚО бойынша шарттар фермерлер үшін тиімдірек</p>	АӨК-дегі қаржылық қолдау департаменті	Сол жерде түсініктемелер берілді	<p>Орындалды.</p> <p>2026 жылға арналған республикалық бюджетте агроөнеркәсіптік кешен саласындағы инвестициялық жобаларды несиелендіру үшін облыстық бюджеттерді несиелендіруге («СҚО тәжірибесін тарату» бағдарламасы бойынша) жалпы сомасы 100 млрд теңге шығыс қарастырылған, оның ішінде Ақмола облысының әкімдігіне 7 жобаны іске асыру үшін 16,5 млрд теңге бөлінді, сома толықтай бекітілді.</p> <p>Жалпы, СҚО тәжірибесін тарату бағдарламасы бойынша жеңілдетілген несиелеу АППК-ның келесі 16 басым бағыты бойынша іске асырылады, соның ішінде сүт-тауарлы фермаларды, ет бағдарламалы мал</p>

			<p>шаруашылығы кәсіпорындарын және бордакылау аялдарын құру мен дамыту бойынша жобалар қамтылған.</p> <p>Сондай-ақ, бағдарламаға қатысу үшін құжаттарды қабылдауды сенімді тұлға (агент) жүзеге асырады, бұл ретте жобаларды іріктеу және жобаны бағдарламаға қою туралы шешім әкімнің шешімімен құрылған конкурстық комиссиямен қабылданады.</p> <p>Агроөнеркәсіп кешені саласындағы жобаларды несиелендіру бағдарламасының іске асырылуы жергілікті бюджеттердің қаражаты есебінен жүзеге асырылатынын атап өткен жөн, бұл ретте жергілікті атқарушы органдар өңірдің қажеттіліктеріне сүйене отырып, агроөнеркәсіп кешені саласындағы жобаларды қаржыландырудың басым бағыттарын өз бетінше айқындайды.</p> <p>Сонымен қатар, Ауыл шаруашылығы министрілігі «СҚО тәжірибесін тарату» бағдарламасы аясында мал шаруашылығын дамыту бойынша жобаларды қаржыландыру механизмін, соның ішінде келесі бағыттар бойынша енгізу бойынша жұмыс жүргізуде:</p> <p>100 бастан басталатын ірі қара малдың және 500 бастан басталатын ұсақ қара малдың танут басын сатып алу;</p> <p>ірі қара мал саны 300 бастан және ұсақ қара мал саны 1 000 бастан басталатын, құрылыс-монтаждау жұмыстарын орындауды, жайылымдық мал шаруашылығы инфрақұрылымын құру үшін қажетті жабдықтарды сатып алуды, сондай-ақ ауыл шаруашылығы жануарларының танут басын сатып алуды көздейтін жаңа жайылымдық мал шаруашылығы фермаларын құру.</p>
--	--	--	--

			<p>Қазіргі уақытта Министрлік Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің «Агроөнеркәсіптік кешен саласындағы жобаларды несиелендіру қатидаларын бекіту туралы» 2023 жылғы 31 тамыздағы № 322 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы» бұйрық жобасын әзірледі. Бұл жобада мал шаруашылығын дамыту бойынша жобаларды қаржыландыру механизмін енгізу, сондай-ақ жергілікті атқарушы органдарға тек биоактивтерді және (немесе) жабдықтарды сатып алуды көздейтін қолданыстағы кәсіпорындардың жобалары бойынша міндетті түрде қатты кепіл мүлкін ұсыну талаптарын және қарыз алушы тарапынан қосалқы қаржыландыру деңгейін өз бетінше анықтау құқығын беру көзделген.</p>
--	--	--	---

Азаматтардың еске қабылдануында айтылған сұрақтар

№	Өзекті мәселе	АШМ-дегі жауапты орындаушы	Мәселені шешу мерзімі	Мәртебесі
1	<p>Қазір біз майлы дақылдарды егу тиімді екенін және жақсы бағамен тұрақты өткізу мүмкіндігі бар екенін түсіндік.</p> <p>Дәл осы жылда біз майлы дақылдарды НКК -ға қабылдау мәселесіне тап болудамыз. Сонымен қатар, барлық НКК майлы тұқымдарды қабылдамайды, өйткені олар негізінен дәнді дақылдарды қабылдауға есептелген.</p> <p>Осыған байланысты, Сізден жер учаскелері, білікті кадрлары және осы жұмыстарды жүргізу үшін жеткілікті тәжірибесі бар</p>	АӨК-дегі қаржылық қолдау департаменті	Сол жерде түсініктемелер берілді	<p>Орындалды.</p> <p>Облыс әкімдіктерінің мәліметтері бойынша, республикадағы астық сақтаудың жалпы сыйымдылығы 30,6 млн тоннаны құрайды, оның ішінде жұмыс істеп тұрған лицензияланған нан қабылдау кәсіпорындарында (НКК) – 13,2 млн тонна, ауыл шаруашылығы тауар өндірушілерде – 17,4 млн тонна. Республикада 189 жұмыс істеп тұрған НКК бар.</p> <p>Qoldau.kz порталының мәліметінше, лицензияланған астық қоймаларының жүктемелілігі 3,3 млн тоннаны немесе 25%-ды құрайды, бос көлемі – 9,7 млн тонна. Осылайша, астық сақтау қуаттарының тапшылығы байқалмайды. Сонымен бірге, ауыл шаруашылығы өндірісін артараптандыру қарқыны майлы және бұршақ дақылдарын сақтау қуаттарын кеңейтуді және жанғыртуды талап етеді.</p>

<p>бірқатар элеваторларда майлы дақылдарды тазалау, келтіру және қабылдау желілерін салу бағытын 2,5% мөлшерлемедегі инвестициялық жобаларды жеңілдікті несиелендіру бағдарламасына қосу мүмкіндігін қарастыруынзды сұраймыз.</p>			<p>Осыған байланысты, «Ағарлық кредиттік корпорация» АҚ «Агробизнес» бағдарламасы аясында элеваторлар мен астық қоймаларын салу және жантайту бойынша жеңілдікті кредиттеуді жүзеге асыруда. Кредит 1-ден 15 млрд теңгеге дейінгі сомға, 144 айға дейінгі мерзімге, жылдық 6% мөлшерлемемен және 24 айға дейінгі жеңілдік кезеңімен беріледі.</p> <p>Сонымен қатар, Министрлік астық қоймаларын салу және кеңейту жобалары бойынша инвестициялық субсидиялауды жүзеге асыруда. № 21 жоба паспортына сәйкес, инвестициялық шығындарды өтеу мөлшері 25%-ды құрайды.</p> <p>Осыған байланысты, элеваторларды салу және жантайту, соның ішінде майлы дақылдарды қабылдау, тазалау және келтіру қуаттары бойынша жобаларды жеңілдікті кредиттеу мен инвестициялық субсидиялауды қарастыратын мемлекеттік қолдаудың қолданыстағы механизмдерінің бар екенін ескере отырып, аталған бағыттарды жылдық 2,5% мөлшерлемемен инвестициялық жобаларды жеңілдікті кредиттеу бағдарламасына (СҚО тәжірибесін тарату) қосуды мүмкін емес деп санаймыз.</p>
<p>2 Қазіргі уақытта ауыл шаруашылығы тауар өндірушілері «Кен Дала» бағдарламасы аясындағы кредиттерді өтеу бойынша белгілі бір қиындықтарға тап болуда.</p> <p>Қолданыстағы шарттарға сәйкес, 50 пайызын 1 қарашаға дейін және қалған 50 пайызын 1</p>	<p>АӨК-дегі қаржылық қолдау департаменті</p>	<p>Сол жерде түсініктемелер берілді</p>	<p>Орындалды.</p> <p>«Кен Дала» және «Кен Дала 2» бағдарламалары бойынша қарландыру көлемі айтарлықтай артты: егер бұрын ол шамамен 140 млрд теңгені құраса, қазіргі уақытта жылына 664 млрд теңгеге жетті. Сонымен қатар, 1 га-ға арналған қарландыру нормативтері бес есе арттырылды.</p> <p>Бұл ретте, ағымдағы жылы қарландыру көлемін 750 млрд теңгеге дейін жеткізу жоспарлануда.</p>

акпанға дейін төлеу қарастырылған.			<p>Сондай-ақ, қарыздарды өтеу тәртібі өзгертілді. Егер бұрын өтеу желтоқсанда толық көлемде жүзеге асырылса, қазіргі уақытта кезең-кезеңімен өтеу қарастырылған: 50% — желтоқсанда және 50% — келесі жылдың наурызында.</p> <p>Бұл мерзімдер «Аграрлық кредиттік корпорация» АҚ-ның тартылған қаржы ресурстарын өтеу бойынша міндеттемелерімен байланысты, олар да наурыз және желтоқсан айларына сәйкес келеді. Осыған байланысты батдалама қатысушылары үшін де тиісті өтеу мерзімдері белгіленді.</p>
<p>Алайда, күзгі кезеңде дан тапсырудың жаппай артуы байқалады, бұл бағаның күрт төмендеуіне әкеліп, өнімді өткізуді фермерлер үшін өте тиімсіз етеді.</p> <p>Осыған байланысты, кредиттік міндеттемелерді өтеу мерзімдерін үш айға ұзарту, яғни қолданыстағы кестені кейінгі күндерге ауыстыру мүмкіндігін қарастыруды сұраймыз. Мұндай қадам ауыл шаруашылығы тауар өндірушілеріне данды әділ бағамен өткізуге, қаржылық аяғындардың тұрақтылығын және банктер алдындағы міндеттемелердің уақытылы орындалуын қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.</p>			